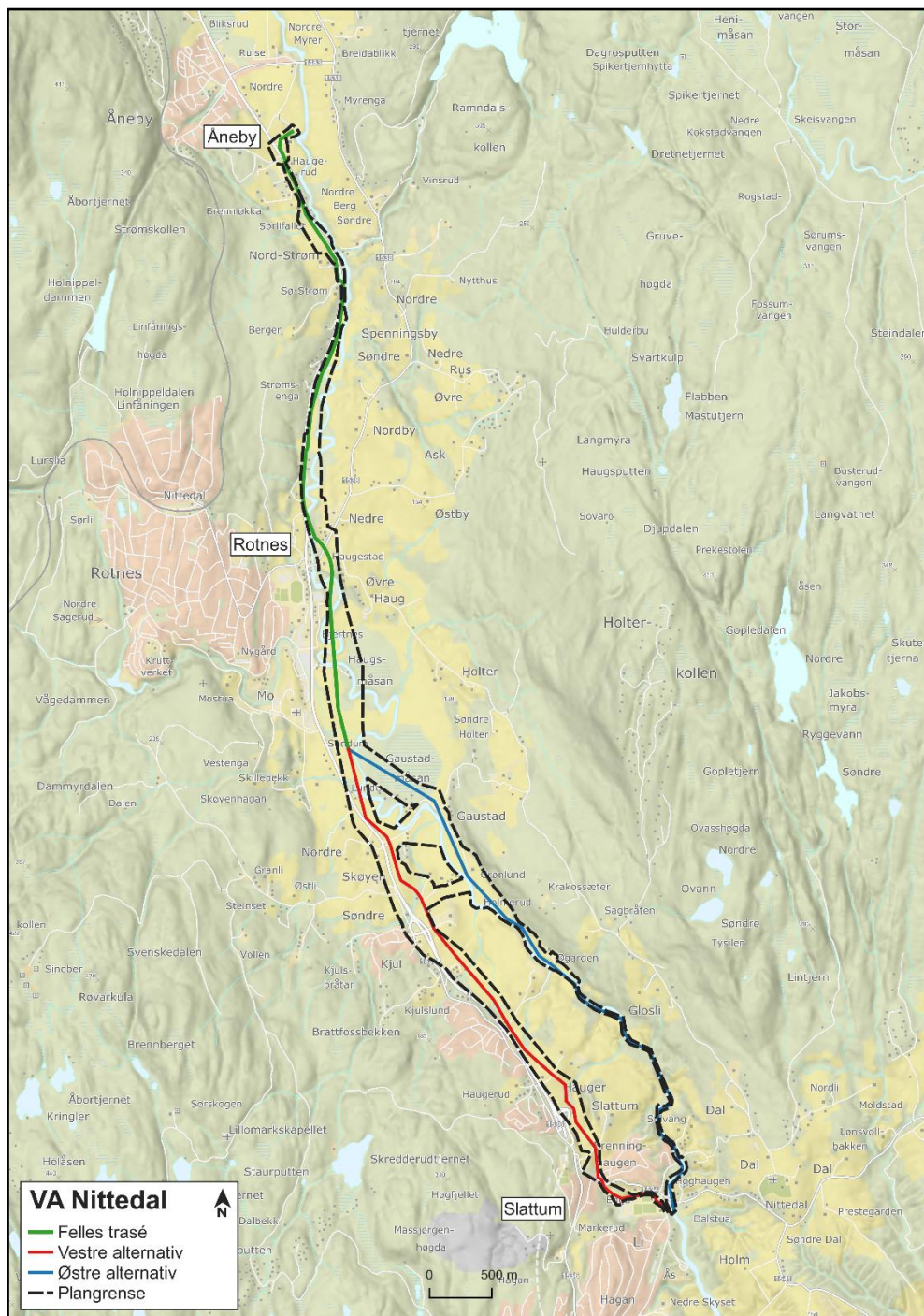

VA PÅ LANGS

PLANINITIATIV

Områdereguleringsplan for nytt vann- og avløpsanlegg fra Slattum til Åneby

Figur 1: Skisse av traséalternativene fra Åneby og sørover langs Nitelva og rv. 4.

Oppdragsgiver: Nittedal kommune/NRV		Norconsult oppdragsnr.: 52109281	Norconsult dok.nr.: 52109281-101		
3	2022-05-19	Etter tilbakemelding fra plan i kommunen 01.03.2022	RRS	AlfNyb	TerJen
2	2022-02-01	Etter avklaringsmøte med kommunen	SchBul	AlfNyb	TerJen
1	2021-12-09	Til avklaringsmøte med kommunen 07.01.2022	SchBul	AlfNyb	TerJen
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontroll	Godkjent

ANSVARLIGE

Fagkyndig	Firma:	Norconsult
	Adresse:	Postboks 626, 1303 Sandvika
	Org.nr:	962392687
	Kontaktperson:	Alf Kristian Nyborg
	E-post:	alf.kristian.nyborg@norconsult.com
	Telefon:	926 53 732
Forslagsstiller	Firma:	Nedre Romerike vannverk IKS / Nittedal kommune
	Adresse:	Ruth Maiers gate 22, 1466 Strømmen / Rådhusveien 1, 1482 Nittedal
	Org.nr:	992 110 996 / 971 643 870
	Kontaktperson:	Trine Ulriksen Lunde / Bjørn Rønholt
	E-post:	TrineUlriksen.Lunde@nrva.no / bjorn.ronholt@nittedal.kommune.no
	Telefon:	64 84 54 00 / 67 05 90 00

INNHold

Ansvarlige	2
1 Innledning.....	4
1.1 Bakgrunn	4
1.2 Forprosjekt	4
2 Formålet med planen	5
3 Planområdet og planens virkninger utenfor planområdet	5
4 Planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak	10
5 Utbyggingsvolum og byggehøyder	11
6 Funksjonell og miljømessig kvalitet.....	11
7 Tiltakets virkning på, og tilpasning til, landskap og omgivelser	12
7.1 Grunnforhold.....	12
7.2 Naturverdier og verneinteresser.....	12
7.3 Landbruk.....	17
7.4 Anleggsgjennomføring	17
7.5 Friluftsliv og barn og unges interesser	17
7.6 Eiendom.....	18
8 Forholdet til gjeldende planer og retningslinjer, samt pågående planarbeid	19
8.1 Forholdet til kommuneplan.....	19
8.2 Forholdet til reguleringsplaner.....	21
8.3 Forholdet til pågående planarbeid	22
8.4 Forholdet til gjeldende retningslinjer	22
9 Vesentlige interesser som berøres av planinitiativet.....	24
10 Samfunnssikkerhet	24
11 Berørte offentlige organer og andre interesserte som varsles om planoppstart	25
12 Prosesser for samarbeid og medvirkning fra berørte	25
13 Vurderingen av om planen er omfattet av forskrift om konsekvensutredninger	25
14 Videre planprosess	26

1 INNLEDNING

VA på langs er et samarbeidsprosjekt mellom Nittedal kommune og Nedre Romerike Vannverk IKS. Det skal legges ny hovedavløpsledning gjennom Nittedal, fra Slattum til Åneby, og det skal på store deler av strekket legges ny hovedvannledning for NRV. Planinitiativet er ment å gi et overblikk over prosjektet og er starten på reguleringsprosessen.

Det er gjennomført et forprosjekt med to alternative trasévalg fra Slattum til Rotnes. Et østre alternativ med trasé i Nitelva og et vestre alternativ som hovedsakelig går langs rv. 4. Fra Rotnes og til Åneby er det kun en trasé langs rv. 4 som delvis berører Nitelva. Før planarbeidet varsles og forslag til planprogram legges ut på offentlig ettersyn skal kommunen velge en trasé som skal reguleres. Forprosjektet anbefaler det vestre alternativet.

Det er avsatt en foreløpig korridor for VA-trasé (foreløpig planområde), da det på nåværende tidspunkt ikke er nok faglig grunnlag for å plassere traséen nøyaktig. Linjene som vises på kart er å anse som illustrasjon. Nøyaktig trasé vil foreligge først når reguleringsplanforslaget legges frem for politisk førstegangsbehandling.

1.1 Bakgrunn

Statsforvalteren kom i brev den 02.12.2013 med krav om at utslippene fra kommunens renseanlegg flyttes ut av Nitelva og over til en bedre resipient innen 2021. Nittedal kommune har søkt utsettelse og fått ny frist til 31.12.2024 i brev fra Statsforvalteren den 07.12.2020. Nittedal kommune har besluttet at dagens avløpsutslipp til Nitelva fra avløpsrenseanleggene på Åneby og Rotnes skal avskjæres og ledes til eksisterende pumpestasjon på Slattum, for så å ledes videre til Nedre Romerike Avløpsselskap (NRA) sitt sentralrenseanlegg RA-2. Grunnlaget for kravet fra Statsforvalteren er at Nitelva gjennom Nittedal er for liten til å være resipient for avløp og er i risiko for å ikke nå målene om god økologisk og kjemisk tilstand i henhold til vannforskriften. Langs deler av ny avløpstrasé har Nedre Romerike Vannverk (NRV) en hovedvannledning for vannforsyning som er i dårlig forfatning og må fornyes.

Ny avløpsledning og NRVs hovedvannledning skal hovedsakelig følge samme trasé og det er derfor et samarbeidsprosjekt mellom NRV og Nittedal kommune.

Planstrategien for Nittedal kommune 2020-2023, vedtatt 21.09.2020 har som styringsmål at Nittedal skal ha en bærekraftig utvikling på de økonomiske, sosiale og klima- og miljømessige områdene, slik at innbyggernes behov i både nåtid og framtid sikres. Hovedplan for vann og avløp skal revideres i strategiperioden. Dette prosjektet vil være en del av planen for å sikre miljøet og sørge for tilstrekkelig kapasitet på vannforsyning og avløp. NRV sin nye hovedvannledning er en del av deres hovedplan for vannforsyning.

Som følge av skredet ved Li i 2019 ble Nittedal kommune sin avløpsledning og NRV sin vannledning sør for Slattum pumpestasjon skadet. NRV sin vannledning skal legges om og avløpsledningen til kommunen skal opprettholdes der den ligger. Det haster å få plass disse ledningene med en permanent løsning og disse tas derfor ikke med i denne reguleringsplanen.

1.2 Forprosjekt

Det er utarbeidet forprosjekt for nytt ledningsanlegg der det er vurdert to traséalternativer, en vestre trasé som i hovedsak følger NRV sin eksisterende hovedvannledning mellom Slattum og Rotnes, og en østre trasé som i hovedsak følger Nitelva på samme strekning. Fra Rotnes til Åneby er det kun en felles trasé som følger rv. 4. Det er vurdert til at traséen på denne strekningen skal ligge på østsiden av rv. 4, da ledningene skal innom den nye pumpestasjonen på Rotnes, selv om Nitelva blir mer berørt. På vestsiden av rv. 4 er det mye fjell, varierende grunnforhold, infrastruktur og bebyggelse

som gjør at det er vanskeligere å legge traséen på vestsiden av rv. 4. Å gå på vestsiden av rv. 4 betyr også to kryssinger av rv. 4, som man ellers ikke trenger. Traseen ønskes i hovedsak å bli gjennomført med «no dig» i dette området for å minimere inngrep i Nitelva, og det vurderes mest fornuftig å følge østsiden av rv. 4.

Tabellen fra forprosjektet nedenfor som er skjønnsmessig satt opp, indikerer at det er forskjeller mellom alternativene, men generelt til fordel for vestre trasé. Forhold som er vurdert er hensyn til grunnforhold, naturmangfold, SHA, myndighetstillatelser/privatretslige forhold, kostnader og driftsmessige forhold.

Det vestre alternativet anbefales spesielt da de topografiske forholdene er slik at det anses å gi den mest driftssikre/driftsstabile løsning for avløp selv om det gir høyest investerings- og driftskostnad. Nitelva er et varig vernet vassdrag der det blant annet er registrert rødlistede edelkreps og ferskvannsmusling. Kantsonen langs elven utgjør samtidig viktige funksjonsområder for dyreliv. Arbeider og installasjoner/rør i elva eller i kantsonen vil kunne få varige negative konsekvenser for arter og funksjonsområder. For miljøet vil det være relativt store forskjeller når man snakker om å legge ledning i elva kontra tradisjonelle grøfter/styrt boring på land.

Trasé	Grunnforhold	Naturmangfold	SHA	Myndighetstillatelser/ privatretslige forhold	Kostnader	Driftsmessige forhold
Vestre trasé	0	0	+	+	-	0
Østre trasé	0	-	0	-	0	-

Tabell 1: Samarbeidsprosjekt Slattum-Åneby, NRV/Nittedal kommune, forprosjektrapport 18.05.2022.

2 FORMÅLET MED PLANEN

Formålet med reguleringsplanen er å utrede og legge til rette for ny avløpsledning og oppgradering av NRV sin hovedvannledning fra Åneby til Slattum. Planen utarbeides som en områderegulering. Hensikten er å finne den beste traséen av hensyn til miljø og samfunn.

Eksisterende hovedvannledning er på store deler av strekningen i dårlig stand og utgjør en risiko. En utbedring av ledningen i disse områdene er derfor viktig for å sikre drikke- og brannvannsforsyning i kommunen. Utslipp til Nitelva fra eksisterende renseanlegg på Rotnes og Åneby stoppes og avløpet føres til NRA sitt moderne sentralrenseanlegg RA-2 på Strømmen.

Planarbeidet skal også sikre god grunneiерkontakt og medvirkning, samt sikre at ledningsanlegget ikke blir skadet som følge av aktivitet og virksomhet på overflaten.

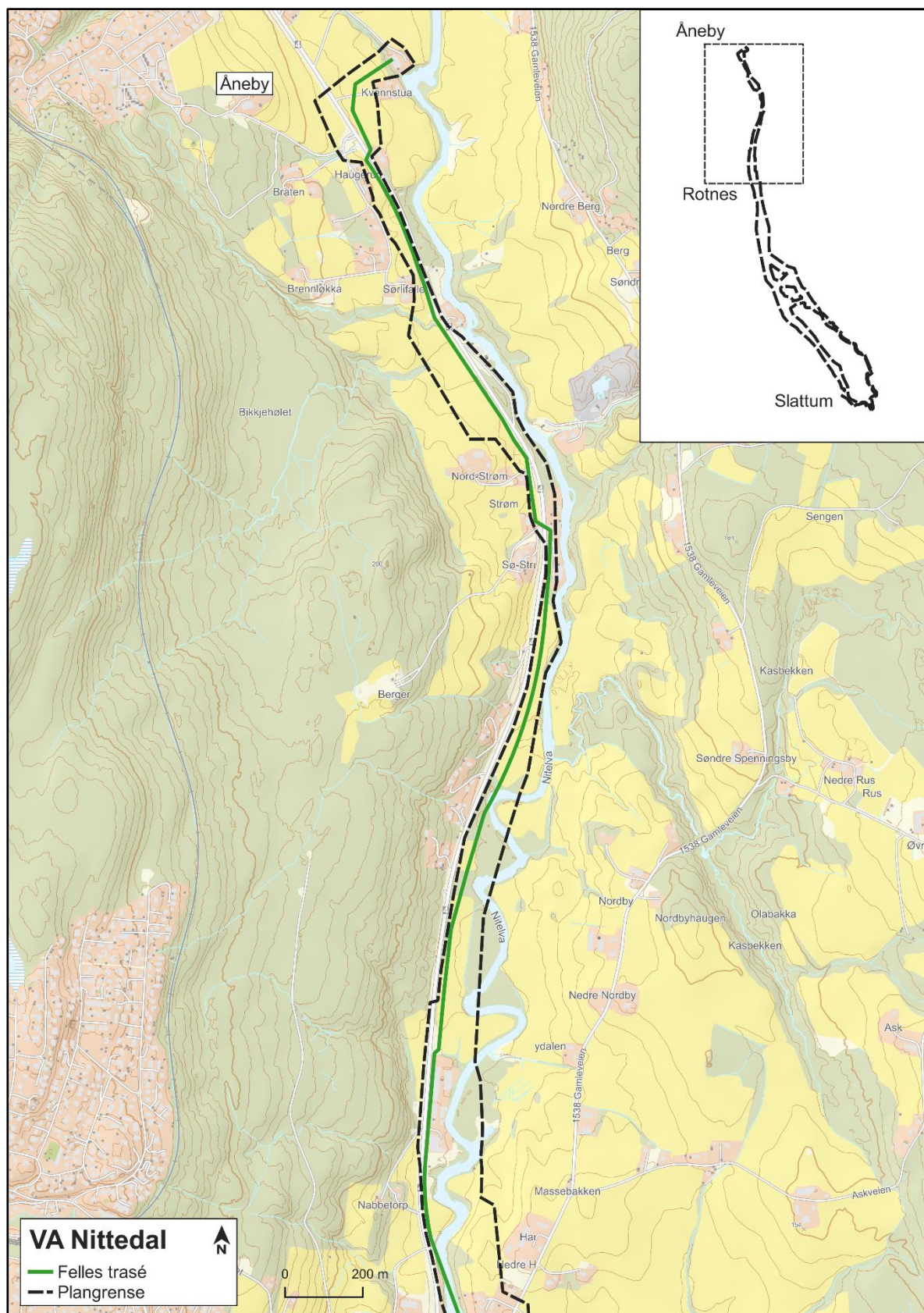
3 PLANOMRÅDET OG PLANENS VIRKNINGER UTENFOR PLANOMRÅDET

Uansett valg av traséalternativ vil hele strekningen ligge innenfor Nittedal kommune. Planområdet består i hovedsak av jordbruksarealer, men også ubebygde naturområder. Foreløpig planområde utgjør ca. 1 980 daa, og krysser en rekke grunneiendommer. Nitelva renner parallelt med riksvei 4 Hadelandsveien gjennom planområdet.

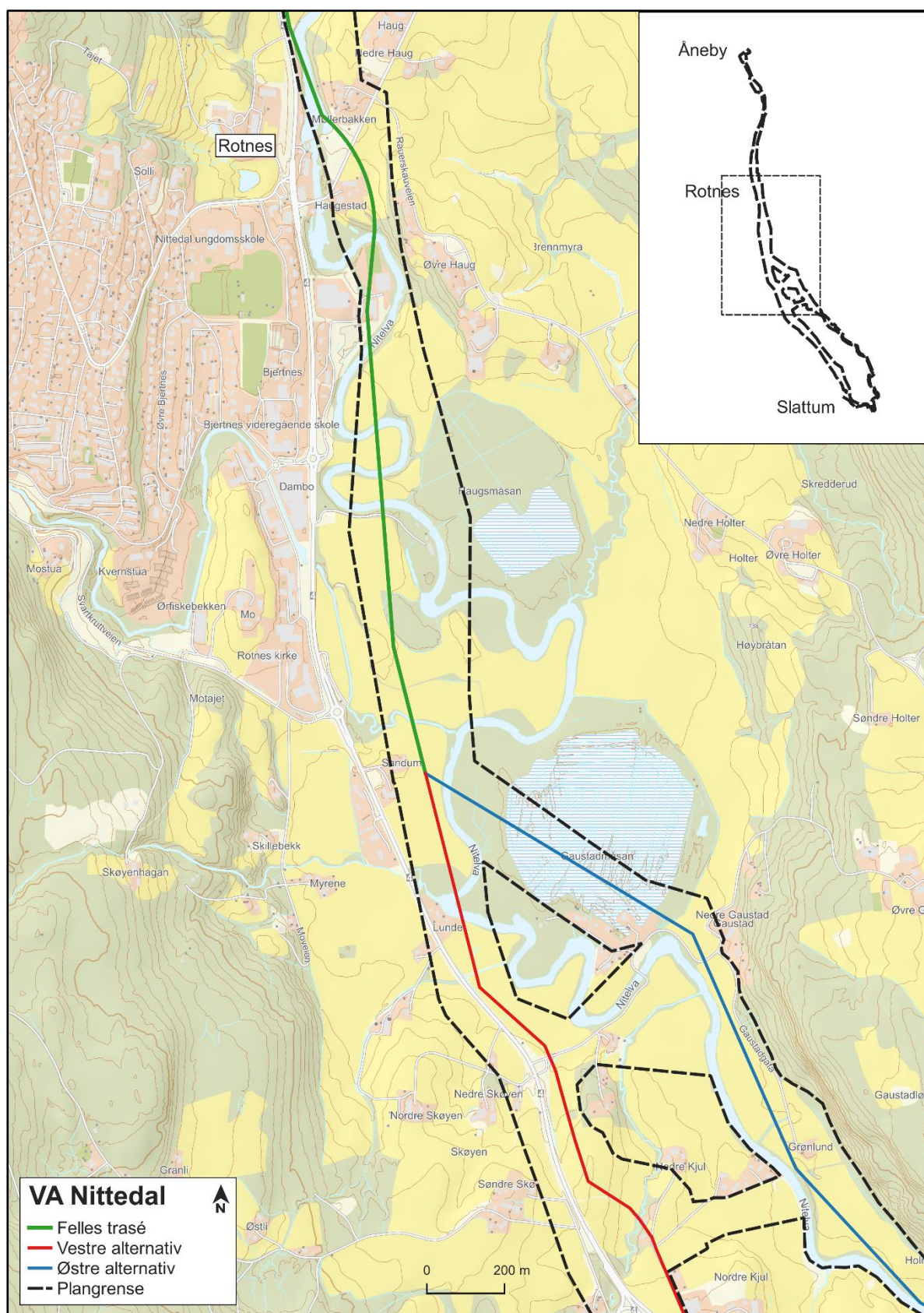
Det er i tidlig fase av prosjektet og ledningstraséen er ikke eksakt fastsatt, oglassering av traséen avgjøres i forbindelse med planarbeidet. Det er satt av en bred korridor og videre utredning av grunnforhold, naturmangfold, kulturminner, anleggsgjennomføring, driftsforhold med mere, har innvirkning på endelig plassering av trasé. Figur 2-4 viser forslag til trasé. Planområdet vil reduseres når endelig trasé er valgt. Planen skal konsekvensutredes etter forskrift om konsekvensutredning.

Avløpet føres ut av kommunen i eksisterende ledningsnett til NRA sitt sentralrenseanlegg RA-2 i Lillestrøm kommune, som vil få økt tilførsel av avløpsvann. RA-2 håndterer i dag avløp fra Lillestrøm, Lørenskog, Nittedal og Rælingen kommune.

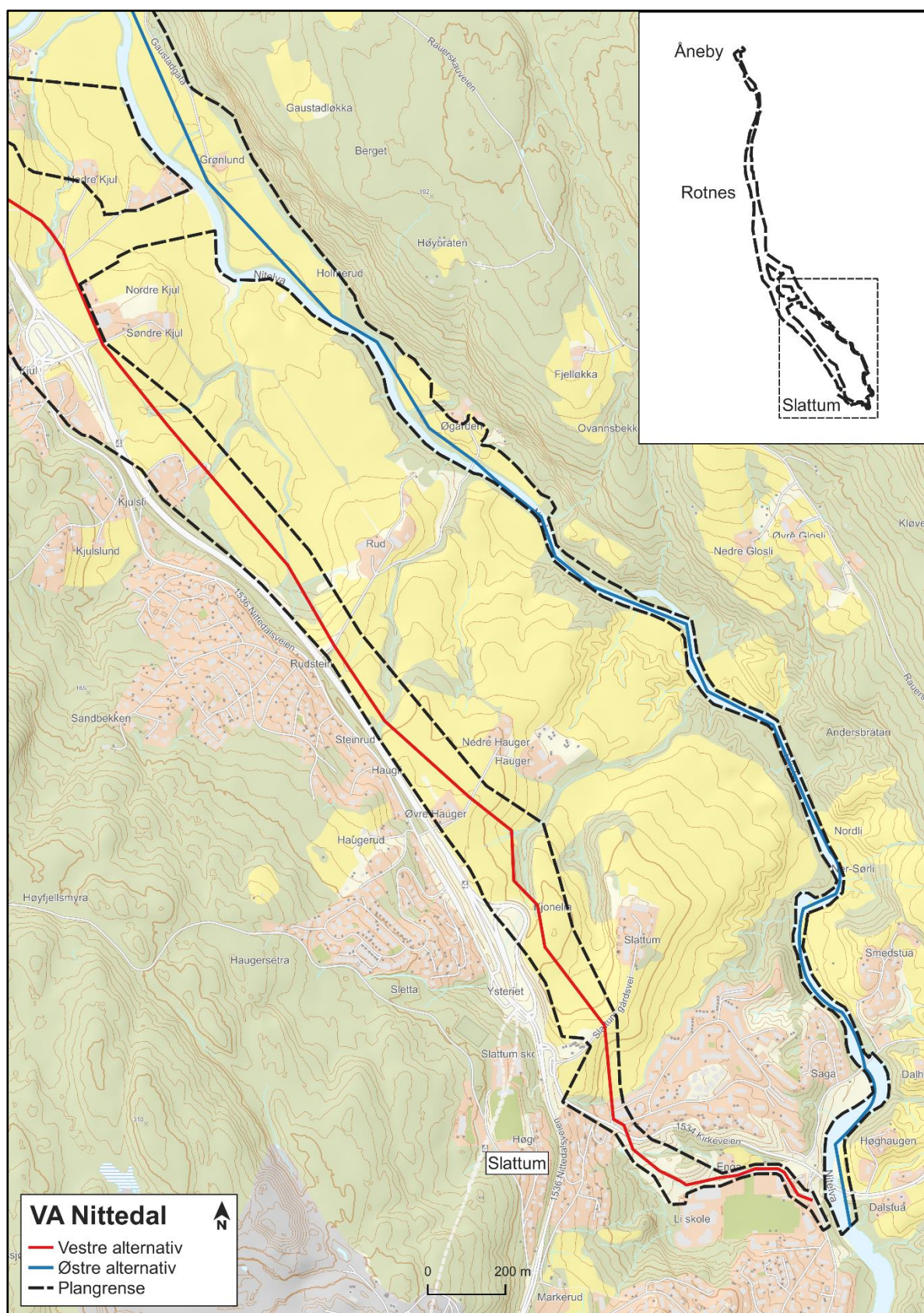
God nok kapasitet på vannforsyning, overføringskapasitet og rensing av avløp er viktig for trygg og mordene samfunnsutvikling, og må ligge i forkant av befolkningsutviklingen.

Figur 2: Skisse av forslag til trasé og planområde mellom Åneby og Rotnes (Nittedal sentrum).

Figur 3: Skisse av traséalternativene forbi Rotnes. Begge alternativer vil komme i konflikt med funksjonsområder for fugl og elvemusling.

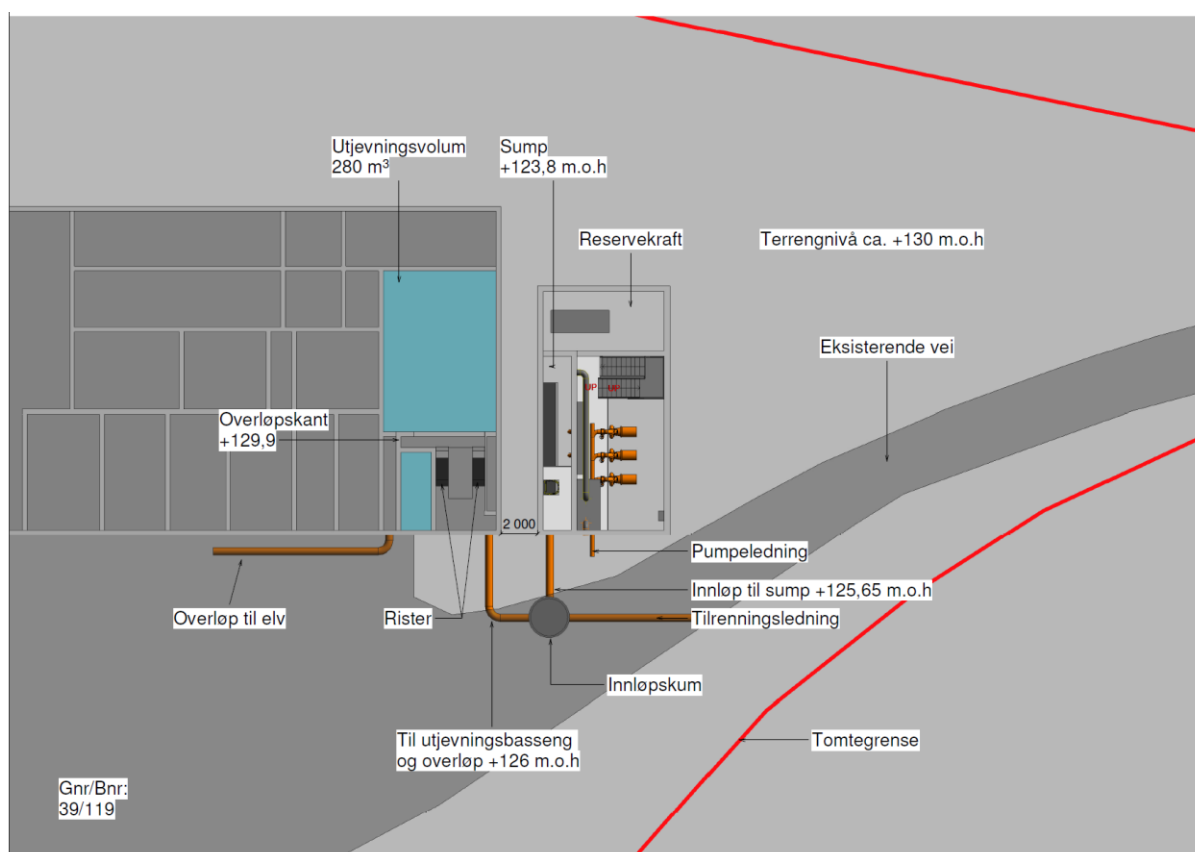
Figur 4: Skissen viser traséalternativene sørover mot Slattum. Det østlige alternativet legger opp til utlegging av ledning i Nitelva. Vestlig alternativ kommer tett på viktige registrerte naturtyper ved Hauger og Li skole.

4 PLANLAGT BEBYGGELSE, ANLEGG OG ANDRE TILTAK

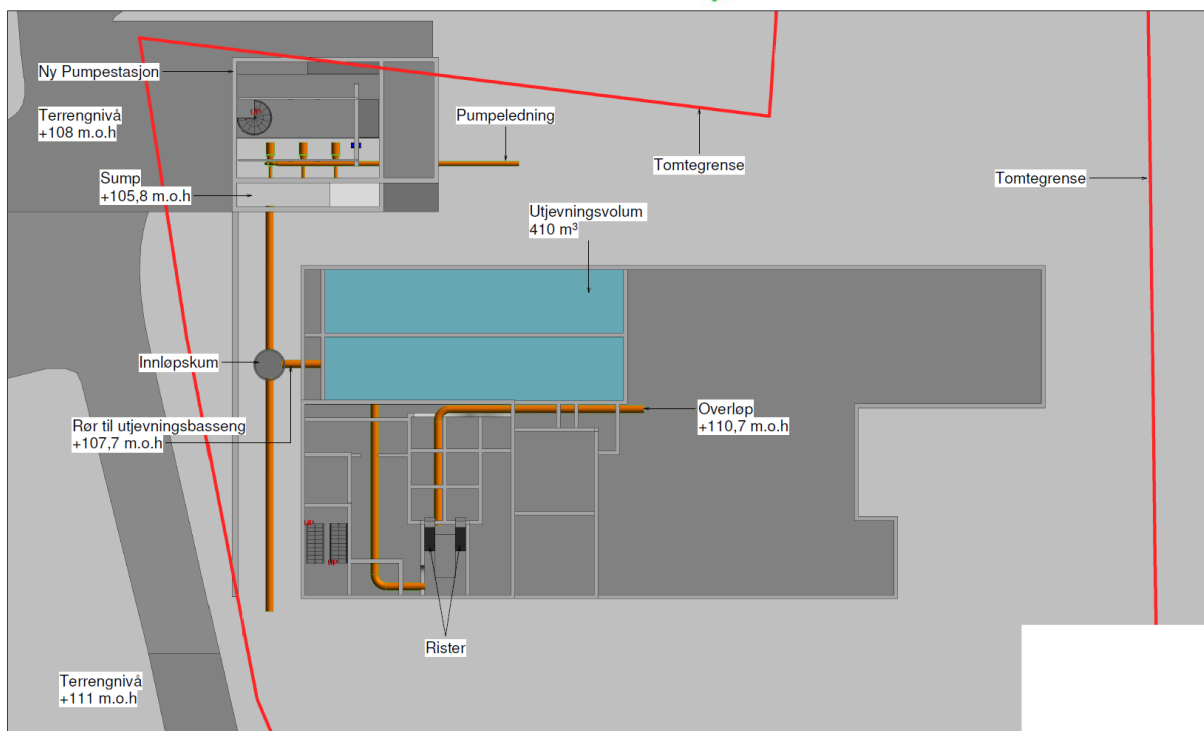
Ledningstraséen fra Slattum til Åneby er over 10 km. Det er ledningsanlegg med store dimensjoner og det skal flere steder etableres store kummer under bakken og noe steder mindre overbygg på bakken. NRVs og Nittedal kommunes hovedvannledninger fornyes på strekningene Slattum-Nedre Skøyen, Rotnes nord – Strøm bru, og fra Strøm bru og ca. 1,6 km videre sørover. Hovedvannledningen er planlagt med dimensjon Ø630mm/Ø450mm henholdsvis sør for og nord for Rotnes. Ny avløpsledning legges på hele strekket.

Avløpsnettets omlegges slik at avløpsvann fra Rotnes og Åneby ledes til eksisterende pumpestasjon på Slattum, og derfra videre til NRAs renseanlegg RA-2. Det er anslått at Slattum, Rotnes og Åneby rensedistrikt vil utgjøre 280 l/s med avløpsvann.

Ved planlagt omlegging og oppgradering av ledningene er det behov for to nye pumpestasjoner. Disse er tenkt plassert ved eksisterende renseanlegg i Åneby og Rotnes. Ved Åneby er det tenkt ny pumpestasjon på nordsiden av eksisterende bygg. Ved Rotnes planlegges ny pumpestasjon lagt på østsiden av eksisterende anlegg.

Figur 5: Foreløpig situasjonsplan for Åneby pumpestasjon. Pumpestasjonen måler 13,3 x 7,1 meter, og er underbygget med pumperom.

Figur 6: Foreløpig situasjonsplan for Rotnes pumpestasjon. Størrelsen på nybygget vil bli rundt 8,5 x 9 meter. Også her vil det etableres teknisk rom og sump i kjeller.

5 UTBYGGINGSVOLUM OG BYGGEHØYDER

Ny pumpestasjon ved Åneby vil få et fotavtrykk på rundt 90-100m², og pumpestasjonen ved Rotnes vil være ca. 70-80 m². Nødvendig byggehøyde på stasjonene er per nå ikke avklart.

6 FUNKSJONELL OG MILJØMESSIG KVALITET

For bærekraftig utvikling er det viktig å redusere det totale energiforbruket og klimagassutslippet. Avløp kan i dag blant annet omgjøres til biogass, som igjen kan omformes til elektrisk produksjon og oppvarming. For å nå miljømålene med hensyn på utslipp til vassdrag er gode renseprosesser for avløpet viktig. Ved at Nittedal kommune fører sitt avløp til RA-2, vil det bidra til bedret vannkvalitet i Nitelva.

For ledningstraseen skal det vurderes hvilke metoder som er de mest optimale for fremføring av nye ledninger med hensyn på teknisk utførelse og vernehensyn. Traseen vil etableres ved tradisjonell graving og «no dig» løsninger med styrt boring. Om det er best egnet for graving eller «no dig» avhenger i stor grad av grunnforholdene og hensyn til natur, klima, vassdrag, friluftsliv, kulturminner, eksisterende infrastruktur osv. «No dig» løsninger vil i mindre grad berøre arealene oppå bakken, og gi mindre inngrep i naturtyper og sårbar vegetasjon. «No dig» gjøres i strekk på typisk 100-600 meter. Ved start og slutt på «no dig» må det graves hull og det kan også oppstå problemer underveis slik at ledningen må graves frem. I forhold til tradisjonell graving er det totalt sett mye mindre inngrep med «no dig».

Det er energikrevende å transportere vann og avløp med store pumper. En traséoptimalisering og stor grad av selvfall er viktig for å redusere energibruken. En forutsetning for det vestre alternativet er at det pumpes opp til et høybrekk ved Slattum gårdsvei, da dette gir gode driftsmessige forhold.

God planlegging av massehåndtering og vurderinger om stedlige masser kan gjenbrukes i ledningstraséen er et viktig miljøtiltak. Å redusere tilkjøring av eksterne masser vil også redusere transportbehovet.

Pumpestasjonene er ikke detaljprosjektert, og det er følgelig ikke gjort noen avgjørelser i forhold til utførelsen og utformingen av byggene. Fotavtrykk og fasong er bestemt ut ifra de funksjonelle kravene byggene skal tjene. Pumpesump og pumperom forutsettes utført i betong.

Anleggsperiode medfører midlertidige inngrep. Arealene reetableres når ledningene er lagt i bakken.

7 TILTAKETS VIRKNING PÅ, OG TILPASNING TIL, LANDSKAP OG OMGIVELSER

7.1 Grunnforhold

Grunnforholdene innenfor planområdet er kompliserte og gir føringer for valg av teknisk utførelse. Vurderingen av grunnforholdene er basert på tidligere gjennomførte undersøkelser, i tillegg til at det ble utført supplerende undersøkelser i forbindelse med forprosjektet. Det er behov for mer detaljerte grunnundersøkelser når endelig trasé er valgt og man skal i gang med detaljering. Behovet for supplerende undersøkelser er særlig stort sør for Rotnes. Det antas at begge traséer er gjennomførbare ved å bruke styrt boring der det er kjente kvikkleireforekomster, eventuelt at traséen justeres noe der forholdene er mest utfordrende. Kvikkleire kan også medføre at det er behov for stabiliserende tiltak.

7.2 Naturverdier og verneinteresser

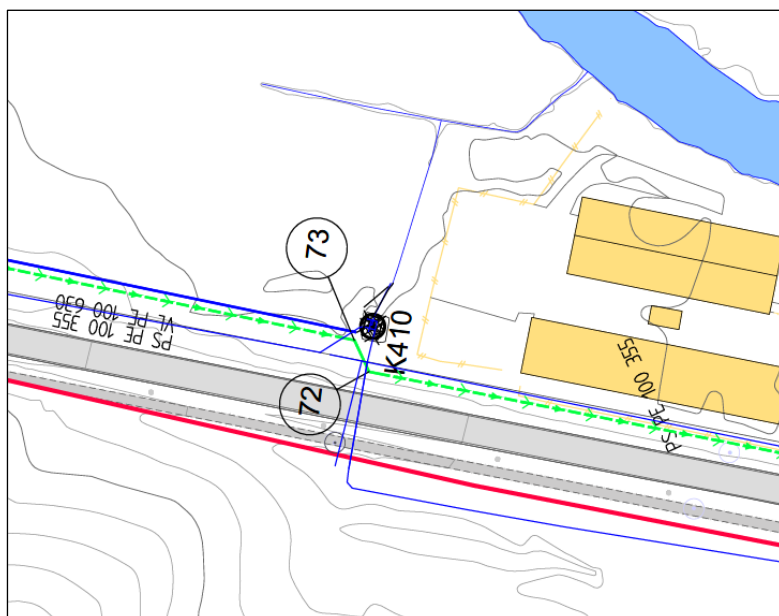
Utredningsområdet inneholder flere viktige naturtyper og funksjonsområder for ulike fuglearter og ferskvannsorganismer (se figur 8 til 10). Nitelva er et varig verne vassdrag der det blant annet registrert rødlistede edelkreps og ferskvannsmusling. Kantsonen langs elven utgjør samtidig viktige funksjonsområder for dyreliv. Nåværende kunnskap om naturmangfold innenfor planområdet er basert på tilgjengelige databaser og tidligere fagrapporter. Det vil utføres tilleggskartlegginger der det er kunnskapsmangel

Det vestlige alternativet berører naturtypene ravinedal, meanderende elveparti og viktig bekkevalg. Tiltaket er vurdert å kunne gi noe negativ påvirkning med størst konsekvens i anleggsfasen, da naturtypene og dyrelivet her er sårbare for inngrep som graving og fjerning av vegetasjon. Det østlige alternativet berører naturtypen konsentrisk høymyr, samt Nitelva. Tiltak her er vurdert å kunne gi noe negativ påvirkning av samme årsaker. Myr som økosystem er i stor grad avhengig av nivået på grunnvannstanden. Høymyra i området er fra tidligere gjennomgående grøftet, og inngrep som endrer de hydrologiske forutsetningene kan føre til ytterligere drenering av myra og påfølgende økt karbonutslipp. Dersom ledningen legges med hydrologisk tilpassede tiltak, kan dette opprettholde den flomdempende effekten i myra. Ved bruk av «no dig» vurderes det at tiltaket kan gi mindre påvirkning i anleggsfasen. Av hensyn til rødlistet fugl bør anleggsperioden legges utenom hekkesesongen mellom april og juli.

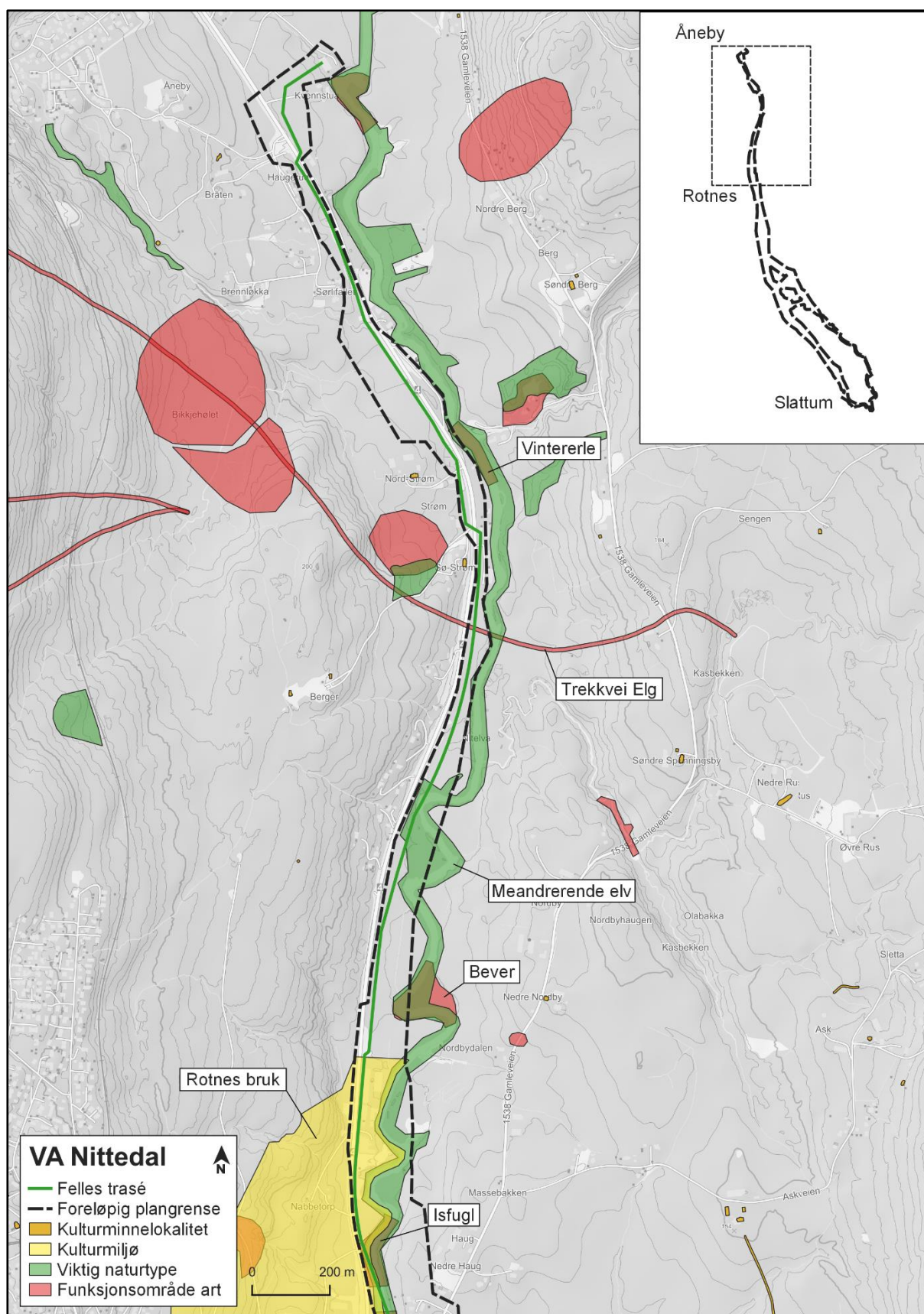
Dersom ledninger legges på elvebunnen i Nitelva antas det at det kan gi negativ påvirkning på ferskvannsbiologi. Den aktuelle strekningen er ikke undersøkt for ferskvannsmusling, men det legges til grunn at det finnes i elva etter føre-var-prinsippet. Om det gjøres funn av ferskvannsmusling på strekningen, er skadereduserende tiltak å flytte og bevare disse under anleggsarbeidene. Av hensyn til vårgytende asp bør anleggsarbeider i elva legges utenom april/mai.

Videre kartlegging og konsekvensutredning av naturmangfold skal gjennomføres i forbindelse med planarbeidet.

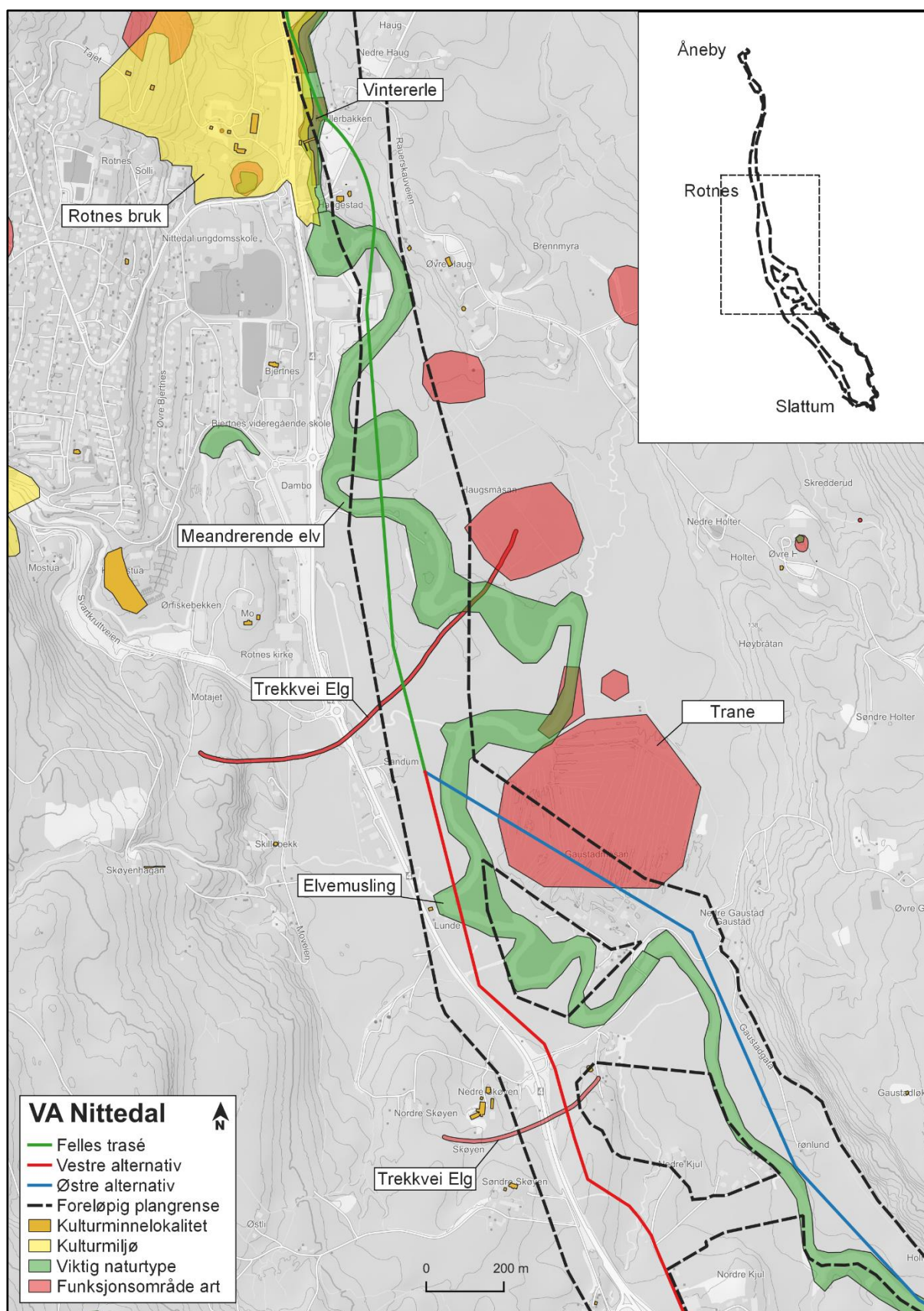
Foreløpig planområde berører to hensynssoner for bevaring kulturmiljø: Rotnes Bruk og Ravinelandskapet fra Slattum – Åros. Rotnes Bruk er et kulturmiljø av svært høy verdi bestående av flere eldre bygninger og kulturlandskapet rundt. Det inneholder et automatisk fredet kullfremstillingsanlegg, flere SEFRAK-registrerte bygninger og andre kulturminner fra nyere tid. Bruket utgjør et helhetlig anlegg som dokumenterer næringshistorie, sosialt bosettingsmønster og bruk av naturressurser gjennom flere århundrer. Ravinelandskapet Slattum – Åros inneholder kommunens mest omfattende og rikeste ravinelandskap med en rekke verdier i form av landskap, bygningsmiljøer og natur. Sonen har både stort biologisk mangfold og gammel kulturmark av høy verdi. Hensynet til kulturminner blir ivaretatt gjennom registrering av arkeologiske minner og nyere tids kulturminner i traséen. For kulturmiljøet vil ledningsanlegg under bakken ikke ha særlig innvirkning. Ca. 5 meter nord for kulturmiljøsonen til Rotnes Bruk skal det et bygges et overbygg på en eksisterende vannkum K410 sørvest på gbnr 15/1 (se Figur 7).

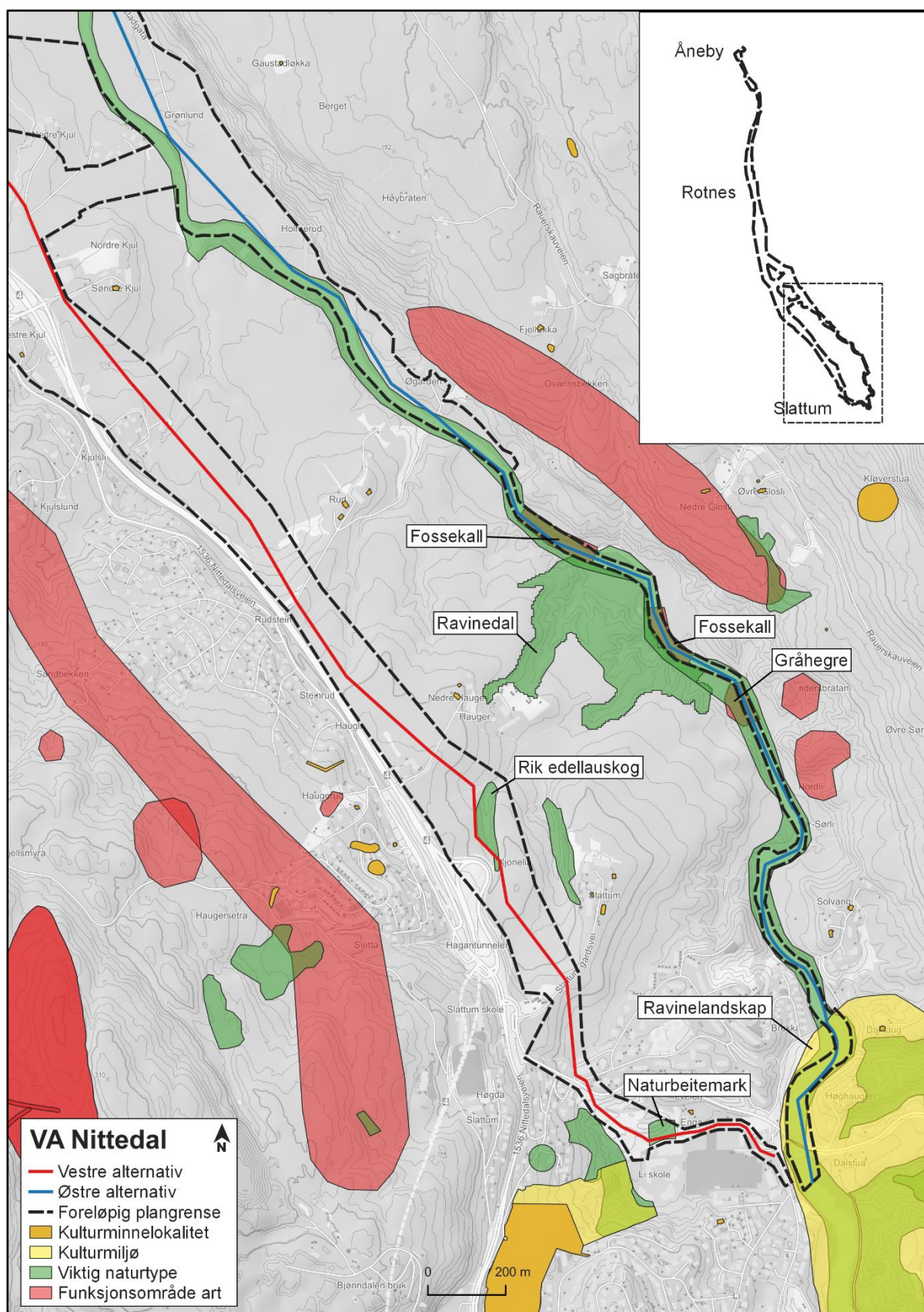

Figur 7: Eksisterende vannkum K410 med nytt overbygg på gbnr 15/1.

Figur 8: Et utvalg av natur- og kulturverdier i den nordlige delen av planområdet.

Figur 10: Et utvalg av natur- og kulturverdier i den sørlige delen av planområdet.

7.3 Landbruk

Traséen går hovedsakelig over landbrukseiendommer og dyrka mark. Når VA-anlegget er i bakken vil det ikke påvirke jordbruket i særlig grad, da ledningene vil ligge godt under det som er normalt å dyrke og under dybde for grøfting av dyrka mark. Ved normal leggedybde har VA-ledninger en byggegrense på 4 meter til nærmeste ledning, slik at tiltak normalt ikke tillates innenfor denne sonen. Dersom det skal gjøres tiltak innenfor byggegrensen må VA-ledningene for eksempel legges i varerør eller det må støpes en kulvert over ledningene.

Det vil være behov for større kummer under bakken og noen mindre bygg (pumpestasjoner) oppå bakken med permanente tilførselsveier. Det kan gi noe begrensinger for jordbruket på stedet.

I anleggsperioden kan det bli driftsulemper dersom det graves og legges anleggsveier over dyrka mark. I anleggsperioden er det viktig at det er god dialog mellom utbygger og grunneier/driver av jorda for å få god flyt i arbeidet på gården og med legging av nye ledninger.

7.4 Anleggsgjennomføring

I anleggsperioden må det legges til rette for trafikksikre løsninger og nødvendig omdirigering av trafikk, spesielt med hensyn på myke trafikanter.

Ved «no dig» løsninger vil det ikke være store inngrep oppå bakken, annet enn lokalt der det bores fra og til og for anleggsveier til disse lokale områdene. Der hvor det graves må traséen tilbakeføres til opprinnelig stand ved at det fylles tilbake og anleggsveier fjernes. For dyrka mark er det viktig å skille matjorda fra underliggende masser, slik at disse ikke blandes. Matjorda skal legges på toppen igjen.

For riggområder, anleggsveier og der det er mye transport, må underliggende dekke beskyttes eller repareres. Matjord kan få pakkeskader om den overbelastes med vekt. Pakkeskader kan redusere avlingspotensialet betydelig, og for lang tid fremover. For anleggsveier på dyrka mark må matjorda legges til siden ellers beskyttes mot pakkeskader. På dyrka mark som er grøftet, må grøftene istandsettes. Tiltaket vil flere steder krysse Nitelva. Ved bruk av styrt boring i anleggsgjennomføringen vil ikke elva bli direkte berørt. Boring vil kreve borgroper og mottaksgroper og håndtering av vann fra disse må hensyntas i anleggsfasen, det samme gjelder fare for avrenning av partikler fra anleggsområder/anleggsveier eller andre aktiviteter i anleggsfasen som vil kunne påvirke Nitelva. Plassering av start og slutt punkt for hver boring må vurderes i forhold til avstand til elva. Ved legging av rør i elv, deler av østre alternativ vil anleggsarbeider og ferdig anlegg påvirke elva direkte og nødvendige tiltak må iverksettes. Elva har i dag moderat økologisk tilstand, med mål om at økologisk tilstand skal bli god.

I anleggsfasen vil det også kunne være fare for uhellsutslipp med fare for forurensing av jord og vann. Nødvendig tiltak må etableres i anleggsfasen for å hindre forurensing.

7.5 Friluftsliv og barn og unges interesser

Traséen går hovedsakelig over innmark og berører i liten grad friluftslivsinteresser. Der hvor det i anleggsperioden berører friluftslivet, bør det etableres midlertidige løsninger som ikke hindrer fri ferdsel. Det er mange friluftslivsinteresser knyttet til Nitelva, og det må dokumenteres hvordan disse påvirkes av tiltaket.

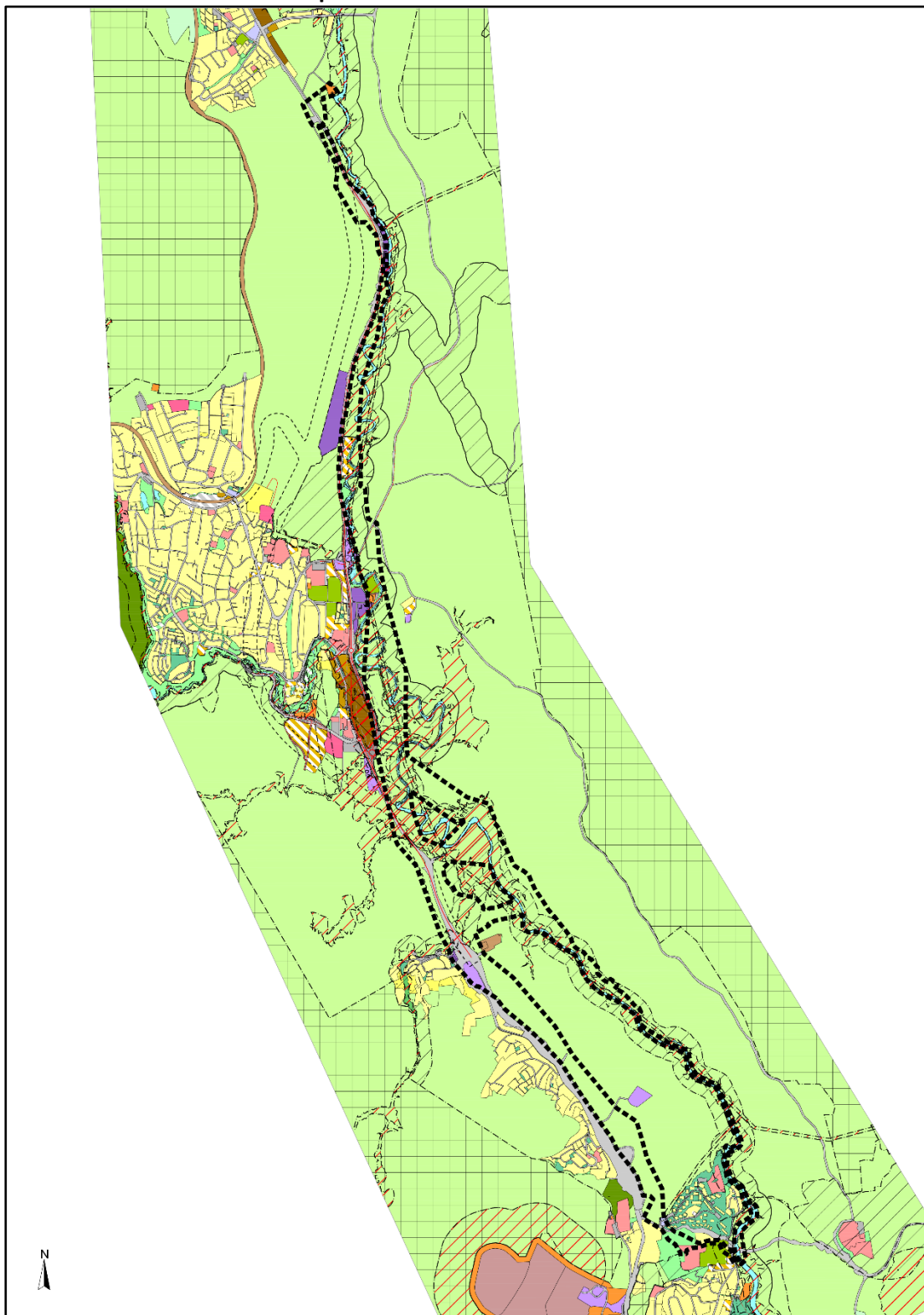
Ved Slattum og på Rotnes går traséen over friområde og idrettsanlegg. Det er vurdert at skolevei og gang - og sykkelveg blir berørt. I anleggsperioden kan det bli noe begrenset tilgang. Utover dette vurderes barn og unges interesser å bli berørt i liten grad. Trafikksikkerhet for gående og syklende vil bli vurdert i planen, og det skal beskrives avbøtende trafikksikkerhetstiltak.

7.6 Eiendom

Traséen vil berøre mange eiendommer. Når ledningene er lagt i bakken vil det være et byggeforbudsbelte rundt ledningene for å sikre fremtidig tilgang til ledningsanlegget for vedlikehold og reparasjon.

8 FORHOLDET TIL GJELDENE PLANER OG RETNINGSLINJER, SAMT PÅGÅENDE PLANARBEID

8.1 Forholdet til kommuneplan

Figur 11: Kartet viser foreslått planområde (sort stiplet strek) over gjeldende kommuneplan.

Det er ikke avsatt arealer til tiltaket i gjeldende kommuneplan (Kommuneplanens arealdel for Nittedal 2019-2030). Ettersom planlagt ledningstrasé er over 10 km lang, vil den naturligvis krysse en rekke forskjellige arealformål og hensynssoner. Anlegget vil i hovedsak gå gjennom områder avsatt til LNF og veiformål i kommuneplanen. Begge traséalternativene følger også i stor grad Nitelva og går derfor gjennom faresoner for flom, samt hensynssoner for bevaring av naturmiljø og kulturmiljø. Eksisterende renseanlegg i Åneby og Rotnes er avsatt til kommunaltekniske anlegg.

Planbestemmelsens punkt 1.13.6 forbyr lukking av bekker og elver med års sikker vannføring, samt utfylling i innsjøer, tjern og raviner. Videre står det at inngrep i kantsoner bør unngås av hensyn til biologisk mangfold og erosjonsfare.

Punkt 1.14.1 i planbestemmelsene gir føringer på at bygninger og anlegg skal utformes i harmoni med omgivelsenes karakter og i tråd med stedegen byggeskikk. Innvirkninger på landskapet skal hensyntas og viktige landskapskvaliteter ivaretas. I alle utbyggingsprosjekter skal det tilstrebes massebalanse eller en masseforvaltning som i størst mulig grad fører til gjenbruk av masser.

Punkt 1.15.1 om stabilitet og geotekniske forhold, stiller krav til at man ved planlegging og gjennomføring av tiltak skal ivareta sikkerhet mot skred og flom. NVEs retningslinjer for «Planlegging og utbygging i fareområder langs vassdrag», «Flom og skredfare i arealplaner» og «Sikkerhet mot kvikkleireskred» skal legges til grunn.

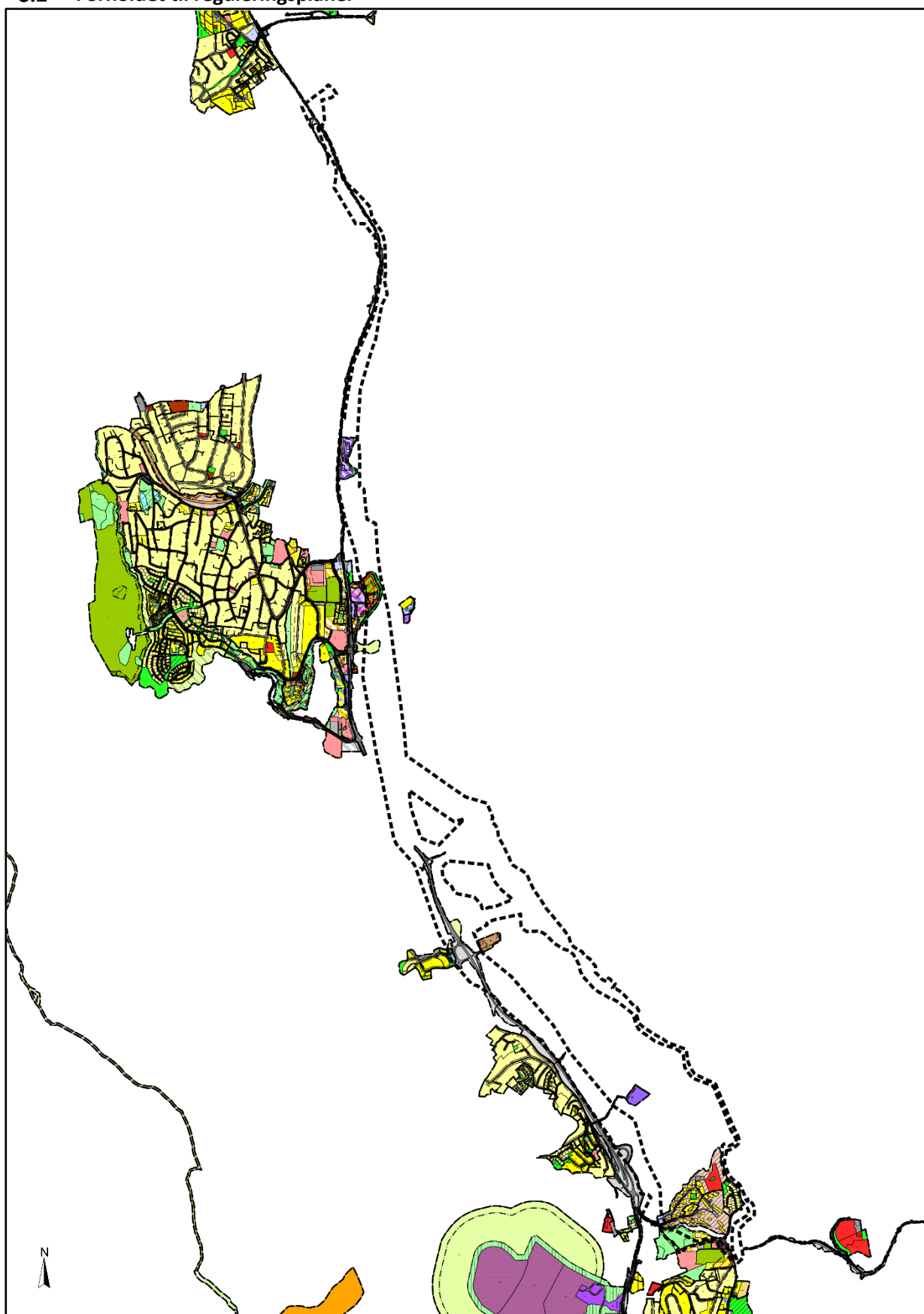
VA-ledningene vil flere steder krysse faresone for høyspentanlegg i luftstrekk. Bestemmelser knyttet til denne faresonen innebærer et generelt byggeforbud. Videre står det at det ikke må foretas endringer av terrenget uten at det er godkjent av netteier. Ved tiltak og regulering nær sonen må det innhentes opplysninger om spenningsnivå, byggeforbudssone og ryddebelte.

Tiltaket vil gå gjennom flere hensynssoner for bevaring av naturmiljø (H560_1, H560_3 og H560_4). Innenfor H560_1 og H560_3 gjelder bestemmelse om at inngrep som er til skade for pedagogiske verdier, friluftsverdier eller opplevelsesverdier skal unngås. For H560_4 skal hovedtrekkene i landskapet søkes opprettholdt, og det bør unngås inngrep som endrer forholdene i kantvegetasjonen. Områder med store verneverdier eller som fungerer som leveområder for truede plante- og dyrearter bør gis særlig beskyttelse. For både H560_3 og H560_4 skal fjernet kantvegetasjon reetableres med stedegen vegetasjon etter at tiltak er gjennomført.

Hensynssone H570_4 og H570_9 for bevaring av kulturmiljø ligger delvis innenfor planområdet. Hensynssonene er for Rotnes bruk med tilhørende kulturlandskap og ravinelandskapet Slattum-Åros og har tilhørende retningslinjer om at landskapets karakter skal opprettholdes. Utfylling og inngrep i raviner tillates ikke. Ved inngrep i grunnen i uregulerte områder skal det innhentes uttalelse fra kulturminnemyndighetene i fylkeskommunen.

Innenfor faresone for flom H320_1 og H320_2 gjelder en bestemmelse om at tiltak ikke kan igangsettes før tilstrekkelig stabilitet og sikkerhet kan dokumenteres iht. NVEs veileder for arealplanlegging i faresoner. Sonene er basert på flomkartlegging gjort av NVE i 2017.

8.2 Forholdet til reguleringsplaner

Figur 12: Kartet viser foreslått planområde (sort stiplet strek) i forhold til reguleringsplaner.

Planområdet er i hovedsak uregulert. Gjeldende reguleringsplaner innenfor planområdet, ramset opp fra nord mot sør, er som følgende:

- Gang/sykkelveg Dam-Åneby, vedtatt 29.03.1993 (PlanID 9218)
- Rotnes sag, vedtatt 19.06.2006 (PlanID 236)
- Reguleringsplan for flomverk, Bjertnestangen, vedtatt 25.06.1990 (PlanID 218E)
- Detaljreguleringsplan for Bjertnestangen, vedtatt 15.06.2015 (PlanID 263)
- Reguleringsplan for Bjertnes øst, vedtatt 12.02.1976 (PlanID 218)
- Reguleringsplan for Rv4, Kjøl-Gaustadgata, vedtatt 15.10.1981 (PlanID 9124)
- Reguleringsplan for Rv.4 Slattum-Skøyen, vedtatt 31.10.1988 (PlanID 9125)
- Regulerings- og bebyggelsesplan for del av gnr. 11, bnr. 57 – Kjølshagen, vedtatt 19.12.1963 (PlanID 105)
- Reguleringsbestemmelser til reguleringsplan for gnr. 11, bnr. 145, vedtatt 27.02.1995 (PlanID 105D)
- Detaljregulering for Kjøl bussanlegg, vedtatt 20.11.2017 (PlanID 180)
- Søndre Hauger, vedtatt 29.08.2016 (PlanID 176)
- Rv. 4 Gjelleråsen – Slattum, vedtatt 15.05.1998 (PlanID 9136)
- Gang- og sykkelvei langs Kirkeveien fra Rv 4 til Slattumterrasse, vedtatt 26.10.1981 (PlanID 9126)
- Brenninghaugen II, vedtatt 24.08.1963 (PlanID 113)
- Brenninghaugen gård, vedtatt 16.06.2015 (PlanID 172)
- Brenninghaugen, vedtatt 31.03.1954 (PlanID 103)
- Bebyggelsesplan for Smedstuveien område 1 og 2, vedtatt 17.08.1998 (PlanID 131C)
- Områdeplan Li, vedtatt 22.11.2021 (PlanID 179)

8.3 Forholdet til pågående planarbeid

Det er også satt i gang reguleringsplaner som er under arbeid i Nittedal kommune. Eventuelle konflikter med disse planene skal utredes og avklares i planarbeidet. Det utarbeides ny kommuneplan for perioden 2022-2034. Dette innebærer blant annet revisjon av arealstrategi, geografisk fordeling av vekst og behovet for ny infrastruktur.

8.4 Forholdet til gjeldende retningslinjer

VA-norm

Kommuneplanens bestemmelse 1.8 stiller krav til at kommunens til enhver tid gjeldende VA-norm skal legges til grunn for reguleringsplaner. Gjeldende VA-norm for Nittedal kommune er «VA-norm for Nedre Romerike» fra 2019. Normen stiller krav til planlegging og gjennomføring av VA-prosjekter, samt tekniske krav til VA-anlegget. For NRVs anlegg skal NRVs kvalitetshåndbok legges til grunn.

Hovedplan for vann og avløp 2012-2023

Hovedplanen gir en oversikt over tilstand, og prognose for fremtidig kapasitetsbehov, for vann og avløp i kommunen. Den inneholder også tiltak for å nå målsettinger, både på kort og lang sikt. Det pågår arbeid med å oppdatere hovedplanen, og det siktes på å vedta ny plan i løpet av 2022.

Kommunedelplan landbruk for Nittedal kommune 2019-2031

Plandelen til kommunedelplan landbruk gir en innføring i overordnede føringer, status i kommunen og utfordringer kommunen står overfor, samt en beskrivelse av hvilke områder kommunen skal jobbe med og hvilke målsettinger kommunen skal jobbe mot. Kommunens arbeid med landbruk for planperioden er delt i de fem satsingsområdene matproduksjon, næringsutvikling, kulturlandskap og kulturminner, klima, energi og forurensning og friluftsliv.

Kommunedelplan for klima og energi, Nittedal kommune 2019-2030

Plan for klima og energi skal bidra til at Nittedal kommune reduserer utslipp av klimagasser, energibruk og overgang til mer bruk av energi fra fornybare kilder for å nå de nasjonale, regionale og lokale målene. Klimatilpasninger som innebærer hvordan kommunen fysisk og arealmessig kan bli bedre rustet til å tåle endringer med varmere, våtere og mer ekstremt klima, er også en del av denne planen. Klimahensyn med fokus på reduksjon av utslipp og konsekvenser, må innarbeides i alle temaplaner, som for eksempel helse, landbruk og natur. I tillegg til å være en strategisk plan for å redusere utslipp, skal planen være en handlingsplan. Planen inneholder mål og handlinger for både direkte, indirekte klimagassutslipp og klimatilpasning.

Nittedal kommunens kommunedelplan 2018-2030 for fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett

Kommunedelplanen er en tematisk plan som omhandler områdene fysisk aktivitet, friluftsliv og idrett. Den støtter opp under det strategiske styringsmålet folkehelse. Hensikten med kommunedelplanen er å ha en politisk vedtatt og langsiktig plan for prioriteringer. Planen er en forutsetning for å søke om spillemidler til utviklingen av anlegg. Alle kommuner skal ha en tematisk plan for idrett og fysisk aktivitet, som skal vedtas politisk. Planen er et styringsverktøy for politikere, kommunens administrasjon og befolkningen i Nittedal kommune, og gir signaler om hvordan kommunen skal prioritere fremover. Planen skisserer et ambisjonsnivå. Nye områder til etablering av f.eks. idrettsanlegg og gangveier/stier må følges opp i kommuneplanens arealdel, og konkrete tiltak må tas opp i budsjett og handlingsplan.

Kommunedelplan for kulturminner

«Kommunedelplan for kulturminner, Nittedal kommune 2015-2019» har som formål å prioritere og bevare kulturminner, gi føringer på hvordan kulturminnene skal forvaltes og tas vare på, samt bidra til å formidle kulturminnene på en god måte. Kommunedelplanen inneholder 9 prioriterte kulturmiljøer som har fått hensynssone i kommuneplanens arealdel. Foreløpig planområde vil berøre hensynssone 4: Rotnes bruk med kulturlandskap, husmannsplasser og industri langs elva, og hensynssone 9: Ravinelandskapet fra Slattum – Åros.

Verneplan for Osloomarkvassdragene

Osloomarkvassdragene er en rekke vassdrag som omfatter større friluftsområder i Osloregionen. Nitelva utgjør en av disse og har verneverdier i form av et variert og attraktivt landskap, friluftsliv og nærhet til større tettsteder.

Regional plan for masseforvaltning i Akershus

Formålet med planen er å få en mer langsiktig og helhetlig masseforvaltning, blant annet ved å øke gjenbruk av overskuddsmasser og redusere behovet for massetransport. Planen gir regionale føringer for planlegging og ressursforvaltning for de enkelte kommunene i fylket.

Regional plan for vannforvaltning

Regional vannforvaltningsplan 2022-2027 – Innlandet og Viken vannregion fastsetter miljømål for ulike vannressurser, både elver, innsjøer og grunnvann. Planen er en revurdering av vannforvaltningsplanen for perioden 2016-2021 og skal sikre et helhetlig vern og bærekraftig bruk av vannet i vannregionen. Dette skal oppnås gjennom miljømål for de ulike vannressursene, samt tiltak og frister for å nå målene.

Landbruksstrategi 2021-2030 for Viken fylkeskommune

Landbruksstrategien legger føringer for ønsket utvikling av landbruket i Viken frem mot 2030. Strategien legger hovedvekt på landbrukets rolle i det grønne skiftet og hvordan en kan øke selvforsyningsgraden på norske ressurser i regionen. Som delmål er det blant annet ambisjoner om

null-visjon for nedbygging av matjord, samt at landbruket skal bidra til attraktive byer, tettsteder og distrikter.

Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging 2022

Statsforvalteren i Oslo og Viken har påpekt enkelte tema som kommunene bør prioritere i sin arealplanlegging. I forventningene nevnes det blant annet at flere kommuner har overbelastede avløpsanlegg og at dette kan være grunnlag for innsigelse ved ytterligere utbygging. Videre legges det vekt på samfunnssikkerhet, blant annet at kritisk infrastruktur som vann og avløp kan tåle og håndtere naturhendelser som forårsakes av klimaendringer. Statsforvalteren forventer også at kommunene følger opp nasjonal jordvernstrategi og at endret arealbruk og utbygging i vassdrag ikke får negative konsekvenser for vannmiljøet. Vannforekomster i Viken skal som et minimum ha god økologisk og god kjemisk tilstand.

Regional plan for klima og energi i Akershus, vedtatt 18. juni 2018

Det overordnede målet med regional plan for klima og energi er å redusere klimagassutslippet i fylket. Det er satt konkrete mål frem mot 2030 og 2050. Planen inneholder blant annet delmål om utslippsfrie bygg- og anleggsplasser, og redusert utslipp fra avfalls- og avløpssektoren.

9 VESENTLIGE INTERESSER SOM BERØRES AV PLANINITIATIVET

Planen berører viktige vernehensyn for grunnforhold, matjord, vassdrag, natur, friluftsliv og kulturmiljø. Planlagt anlegg vil også være viktig i forhold til samfunnssikkerhet ved at det bidrar til sikring av vannforsyning og håndtering av avløpsvann i kommunen.

Grunneierinteresser berøres i stor grad, da ledningsnettets vil berøre mange eiendommer. Traséen kan begrense fremtidig bruk av eiendommene som blir berørt.

10 SAMFUNNSSIKKERHET

Som del av planarbeidet vil det gjennomføres flere utredninger og undersøkelser i planområdet. Det vil utarbeides risiko- og sårbarhetsanalyse som vil vurdere aktuelle forhold i omkringliggende områder som kan få konsekvenser for planområdet og endringer i risiko- og sårbarhetsforhold som følge av planlagt utbygging. Eventuelle risikoreduserende tiltak vil bli beskrevet. I dette prosjektet vil undersøkelser knyttet til utfordrende grunnforhold, naturmiljø og flom være særlig viktig for å forebygge risiko og sårbarhet. Planprogrammet vil beskrive mer inngående om tema som skal konsekvensutredes og tema som skal vurderes i det videre planarbeidet.

Utover ROS-analysen vil det konsekvensutredes flere tema som vurderes å bli påvirket av tiltaket. Konsekvensutredningene vil også kunne identifisere forhold som kan ha innvirkninger på samfunnssikkerhet. Hvilke temaer som blir utredet vil bli omtalt nærmere i planprogrammet.

Et velfungerende vann- og avløpssystem er viktig for samfunnssikkerheten ettersom det sikrer ren vannforsyning til kommunens innbyggere. Det er viktig at infrastrukturen er i god stand og har tilstrekkelig kapasitet for å sikre kontinuerlig drift, samt at den er tilpasset til å håndtere fremtidige endringer i klima.

11 BERØRTE OFFENTLIGE ORGANER OG ANDRE INTERESSERTE SOM VARSLES OM PLANOPPSTART

Alle offentlige instanser i henhold til kommunens varslingsliste og alle berørte grunneiere vil varsles ved oppstart av planarbeidet. Følgende høringsparter anses som særlig relevante for planarbeidet (listen er ikke uttømmende):

- NVE
- Statsforvalteren i Oslo og Viken
- Viken fylkeskommune
- Nedre Romerike Brann og Redningsvesen IKS/ Interkommunalt utvalg mot akuttforurensning
- Statens vegvesen
- Ledningseiere (Elvia, Telenor osv.)
- Grunneiere tilknyttet planområdet
- Lag, foreninger, organisasjoner, landbruksorganisasjoner og grunneierlag

12 PROSESSER FOR SAMARBEID OG MEDVIRKNING FRA BERØRTE

Planprosessen vil følge de kravene til medvirkning som stilles etter plan- og bygningsloven. Dette innebærer blant annet varsling ved oppstart, og høring og offentlig ettersyn av planprogrammet. Planforslaget legges også ut på offentlig ettersyn/høring. Ved behov vil det arrangeres dialog- og informasjonsmøter.

Det skal i prosessen også være direkte dialog med berørte grunneiere.

13 VURDERINGEN AV OM PLANEN ER OMFATTET AV FORSKRIFT OM KONSEKVENsutREDNINGER

Konsekvensutredning har hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 4-2 med tilhørende forskrift om konsekvensutredninger som trådte i kraft 01.07.17.

Etter § 4 i forskrift om konsekvensutredninger (KU) skal forslagstiller vurdere om planforslaget faller inn under kriteriene for konsekvensutredning. Dette skal igjen verifiseres av ansvarlig myndighet.

Forskriften skiller mellom planer som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram, jf. forskriften § 6, og planer etter § 8 som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger etter § 10. I § 10 skal det vurderes om planen kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn. For reguleringsplaner som skal konsekvensutredes etter § 8, er det ikke krav om planprogram.

De relevante paragrafene i forskriften og om planen utløser krav til konsekvensutredning vurderes i det følgende.

§ 6 Planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding

a) kommuneplanens arealdel etter § 11-5 og regionale planer etter plan- og bygningsloven § 8-1, kommunedelplaner etter § 11-1, og områdereguleringer etter § 12-2 når planene fastsetter rammer for tiltak i vedlegg I og II.

Vurdering:

Reguleringsplanen skal utarbeides som en områderegulering. Tiltaket faller ikke inn under de definerte planer eller tiltak som er listet opp i forskriftens vedlegg I. Tiltaket vurderes å falle inn under de definerte planer eller tiltak som er listet opp i forskriftens vedlegg II, punkt 10 j): «vannledningsanlegg over større avstander». VA-ledningene skal gå gjennom store deler av Nittedal kommune i et strekk på over 10 km.

Kravet til konsekvensutredning vurderes å være til stede og det er krav om planprogram.

§ 8 Planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn

Følgende planer og tiltak skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger etter § 10, men ikke ha planprogram eller melding:

a) reguleringsplaner for tiltak i vedlegg II. Unntatt fra dette er reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der reguleringsplanen er i samsvar med denne tidligere planen.

Vurdering:

I vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn, skal det iht. § 10 ses hen til egenskaper ved planen eller tiltaket, og planen eller tiltakets lokalisering og påvirkning på omgivelsene, av tiltak som inngår i vedlegg II. Foreslått tiltak er listet opp i vedlegg II, punkt 10j).

Det vurderes ut fra § 8 at planen utløser konsekvensutredning på grunn av vesentlige virkninger for miljø eller samfunn. Størrelsen på tiltaket og hva planområdet påvirker og kan komme i konflikt med, samt uønskede hendelser som kan inntreffe i anleggsperioden og når tiltaket er ferdig: (listen er ikke uttømmende)

- Naturmangfold (verneområder, naturtyper, sårbare og prioriterte arter og vassdrag).
- Kulturminner og kulturmiljø
- Friluftsliv
- Landbruk og grunneierinteresser
- Forurensning og konsekvenser for befolkningens helse som følge av vannforurensning
- Risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom.
- Trafikksikkerhet i anleggsperioden

§ 9 - opplysninger som skal legges frem av forslagsstiller som grunnlag for ansvarlig myndighets vurdering etter § 11 eller § 12

I dette planinitiativet er tema som naturmangfold, landbruk og problematiske grunnforhold synliggjort. I det videre arbeidet med planprogram vil det være en beskrivelse av alle tema som skal konsekvensutredes og vurderes.

14 VIDERE PLANPROSESS

I forprosjektfase har arbeidet inkludert to ulike korridorer for traséen sør for Rotnes, og det er ønskelig å få avklart hvilken korridor som blir valgt før tiltaket reguleres og detaljprosjekteres. Prosjektet vil behandles politisk med mål om å få besluttet korridor, slik at videre plan- og prosjekteringsarbeid kun inneholder en alternativ korridor. Den politiske beslutningen skal tas før planprogrammet sendes på høring og offentlig ettersyn.